

Poezia popular? coreeana

Despre poezia coreean? am aflat dintr-o carte uitat? de timp prin biblioteca p?rin?ilor: Poe?i clasici coreeni, tradus? în 1960 de A.E. Baconsky. De acolo am aflat c? poezia coreean? î?i are originile în primul secol al erei noastre, a?a cum o m?rturisesc vechile cronicile chineze care cuprind frecvente referiri, dar din p?cate nu ne ofer? ?i textele respective. Date mai am?nun?ite sunt din perioada dinastiei Silla (sec. VII-X) când în Coreea se întrebuint?eaz? din plin hieroglifile chineze cu ajutorul c?rora se realizeaz? primele scrieri. În v?r?a?ii coreeni erau cunosc?tori profunzi ai culturii chineze ?i faima lor trecea de hotarele ??rii încât împ?ra?ii japonezi îi invitau la curte îns?rcinându-i s? predea principalilor demnitari lec?ii de scriere chinez?. Prima culegere de poezii se realizeaz? în 888 ?i este numit? Samdemok; despre aceast? antologie, pierdut? prin sec. XIV-lea, se vorbe?te în lucrarea lui Kim Pu Sik – Istoria celor trei regate, datând din 1145. Abia din perioada urm?toare (sec. X-XIV), au r?mas dou?zeci de poezii cu caracter folcloric, unele pretându-se la dans ?i pantomim?: Mun?ii verzi, Cioionga ?i Ton-Don. Aceste poezii v?desc gradul de dezvoltare atins de poezia oral? a Coreei medievale ?i una dintre ele, Ton-Don, e specific? pentru a?a-numita form? volion – adic? poezie a ciclului celor dou?sprezece luni, extrem de r?spândit? în acele vremuri. Mun?ii Verzi reprezint? lamenta?ia ??ranului s?rac în fa?a greut?ilor vie?ii sale. Cioionga e o crea?ie magic? menit? s? alunge diferitele boli iar Ton-Don e plângerea fetei p?r?site de iubitul ei. Iat? una din poeziile populare coreene men?ionate: **Ton Don** Stând mereu cu vitejia-n spate Cu norocu-n fa?a ta mereu, Vitejie ?i noroc pe lume Zeilor, ivindu-v?, mi-aduce?i. Amintindu-?i despre-a patra lun? Vai, se-ntoarce graurul în zbor, Tu de ce-ai uitat, iubitul meu, Tot ce-a fost ?i stau eu p?r?sit?? Ai, Ton-Don-dari! În a cincea zi din luna a cincea Vai, to?i beau vindec?toare ierburi, Bei ?i tu, tr?ie?ti un veac - ?i-ai vrea S?-i mai dai cuiva ?i n-ai pe nimeni, Ai, Ton-Don-dari! În a cinsprezecea zi din luna a ?asea Vai, arunc? lumea-n ap? piepteni, Pieptene-al iubitelui am fost, Dar pu?in ?i m? zv?rlii sub valuri. Ai, Ton-Don-dari! În a cinsprezecea zi din luna a ?apteia Vai, cu poame voi veni la Budha, Am s?-l rog pe Budha niciodat? De iubitul s? nu m? mai despart?. Ai, Ton-Don-dari! Luna a opta ziua cincisprezecea, Vai, e ziua babelor cu foarfeci, Îns? eu m? duc la dragul meu. Astfel voi petrece s?rb?toarea. Ai, Ton-Don-dari! Nou? luni trecu?. Ziua a noua, Vai, acas?-mi duc eu crizanteme Galbene s?-mi uit singur?tatea. E semn r?u - e anul pe sfâr?ite. Ai, Ton-Don-dari! Iat? c-a sosit ?i-a zecea lun?, Vai, ajuns-am piersic? t?iat?. Vai, cum m-au crestat ?i m?-aruncar?; Cine-o s? m? ia a?a t?iat?... Ai, Ton-Don-dari! Unsprezece luni. Stau la p?mânt Vai, acoperit? cu c?ma?a, Ce mi-a mai r?mas decât s? plâng, S? tânjesc la dragul meu cu gândul. Ai, Ton-Don-dari! Luna cea din urm?. Ajuns-am pundi Vai, ajuns-am be?ia? de mas? – Dragului s? am s?-i d?rui dou?, Îns? altul ia f?r?-a mai cere. Ai, Ton-Don-dari! Va continua....